

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. augusztus 2

Vasárnap.

XII. évfolyam. 62. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petíciósért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s. nyilttér díja előre fizetendő.

Apponyi — Rákóczyról.

Ebben az esztendőben a magyar nemzet sokszorosan ünnepelte meg a magyar szabadság egyik legnagyobb hősi alakját, Rákóczy Ferencnek nemes, hősi alakját, áldott emlékét.

A kassai ünneplések lelkes zaja az egész országot bejárta s talán nincsen valamire való városa e hazának, a hol ünnepet ne szenteltek volna Rákóczynak.

A legmagasztosabb ünnepségek színhelye azonban Kassa volt. Ebben a régi kurucz városban összegyűjtötték az ország minden részéből mindazt a sok becses ereklét, melyek a hős tevékenységére, az ő vitéz korszakára, szabadságért vívott nemes küzdelmére vonatkoznak. És ezen, a tiszteletes mult dícső tetteiről, nagy alakjairól beszélő fényes kiállításnak vasárnapi megnyitási ünnepélyén megjelentek az ország előkelőségei, élükön a magyar parlament képviselőházának küldöttségével, Gróf Apponyi Albert házelnök vezetésével. És ott volt lélekben az egész magyar nemzet...

A megnyitási ünnepségek között természetesen tartalmas, szép és lelkes diktációk hangzottak el, melyek mind a hős Rákóczyt magasztalták. Méltó mindenik

arra, hogy följegyeztessék a jövő számára is. De valamennyi között legigazibban, leghivebben tükrözte vissza a magyar nép lelkületét, vágyát és óhaját az Apponyi Albert ragyogó, ékes beszéde, mely valóban a magyar nemzet szívéből szólt — a nagy világhoz. A mit a nemzet fiai szelid óhajásként hangoztattak s a miről néha egy-egy országos képviselő is megemlékezett: azt fejezte ki most a parlament elnöke: Apponyi Albert „A nemzet törvényhozó képviselőjének — így szólt Apponyi — nemcsak ünnepelni, de egyben vezekelni is kell azért a nagy sérelemért, melyet egy korábbi törvényhozás Rákóczy ellenében meggondolatlanul elkövetett. Ezt a nagy tévedést a mai népképviselőnek helyre kell hoznia, meg kell reperálnia.“

Ez őszinte kijelentéssel Apponyi nemcsak nagy hatást gyakorolt az ünneplőkre, az egész nemzetre, de mintegy megjelölte a parlamentnek e tekintetben való teendőjét, hazafias kötelességét — a legközelebbi jövőre. Vajha eljönne s mielőbb az idő, midőn Apponyi e szavaiban kifejezett nemzeti óhaját a nemzet képviselői meg is valósítanák. Egyik legszebb lapja lenne ez a magyar történelemnek. Azért, ha elmulnak a mostani zivataros napok, s meg-

oldásra kerültek a mostani nehez, függő kérdések: jöjjön el mielőbb a Rákóczy napja is, hogy szent emléke az ő nagy alakjához méltó fényben ragyogjon a törvényhozás annaleseiben is.

Legujabb.

— Távirati értesítések. —

Budapest, augusztus 1.

A képviselőház tegnapi ülésében napirend előtt hevesen támadtak a miniszterelnököt. Kossuth Ferenc kijelentette, hogy a történetek után többé nem tarthatja meg szavát, az obstrukciós mozgalom élére áll s vezetni fogja a küzdelmet. Felhívja a miniszterelnököt, hogy mondjon le. Héderváry miniszterelnök erre rövid válaszában kijelentette, hogy vétene állása és az ország ellen, ha helyét elhagyná.

Majd megválasztották a vesztegetések ügyében a 15 tagú parlamenti vizsgáló bizottságot s kimondták, hogy a vizsgálat befejeztéig a Ház ülést nem fog tartani, a szünet azonban augusztus 10-én tul nem terjedhet.

Gróf Szapáry László fumei kormányzó megjelent Héderváry miniszterelnöknel s benyújtotta lemondását kormányzói állásáról s a miniszterelnök elfogadta azt. Mint beszélék, Szapáry László a miniszterelnöknek töredelmesen bevallotta, hogy a Papp Zoltán-féle vesztegetés munkájában része van s

TÁRGY.

A vizaknai muzeum.

— Írta: M. Székely János. —

Ez nem nyilvános muzeum, nem a vármegyéé annál kevésbé Vizakna városé. Magánember tulajdona, tetteiben nyilvánuló hazaszeretet gyümölcse, egy fáradhatatlan, munkás élet szorgalmának, kultatásának, tudományos buvárkodásának eredménye. A tulajdonos valódi székely ember: Bakk Endre, vizaknai r. k. plebános, ker. főesperes, a Ferencz József-rend lovagja.

De menjünk rendre, ne vágjunk a dolgok elé. Julius hó 22-én meglátogattuk (két család) a háromszéki, szentkatolnai eredetű, buvárkodásáról, tudományos munkásságáról ismeretes székely-papot. Eőkelő megjelenése, finom modora, szivessége s lekötőlező nyájassága iránta való bizalommal s a kiváló becsülésnek bizonyos nemével tölti el az embert.

Néhány perecz mulva azon óhajátunknak adtunk kifejezést, hogy gyűjteményét óhajtanak látni. Akkor még nem tudtuk, nem sejtettük, hogy ez a muzeum nevet is megérdemli. Erőltettség nélkül való szivességgel jelentette ki, hogy kérésünket teljesíti s azonnal megkezdődött a szivós kitarással egybegyűjtött ritkaságoknak, ezereket érő, a tudomány szempontjából szinte megbecsülhetetlen kincseknek megmutatása.

A papi lak kicsiny erra nézve, hogy a tenger-sok tárgyat megfelelően elhelyezve, rendben lehetne tartani, de a tudós pap találatkónysága e bajon is ki tudott fogni.

Eőször a pénzeket mutogatta meg. Ezek nyolcz fiókban s mivel minden fióknak három rekesze van, tehát 24 rekeszben vannak elhelyezve. Van itt a világ minden részéből, minden országból pénz; van a Krisztus előtti időből, tehát több ezer esztendő pénz. És azok mindenikét külön rendezve, szortírozva találja a látogató s mindenikről nyugodt határozottsággal, a tudományos készséggel otthoniasságával mondja el a tudós pap, hogy ez ebből a korból való, ez ebből az országból származik, ez ezüst, róz, nikkel stb.; megmutatja azt az ezüst pénzt is, amilyennel Judás Jézust elárulta. De nemcsak fém-, hanem papírpénzek nagy tömegét is meg lehet itt látni. A nép ma is használja a garast, a sustákt, a petákt s kérdem, hogy melyikünk látott csak ilyen? ... Jöjjön ide bárki, itt láthat. Vagy deáért ki látott? ... Mennyi az értéke? ... Jöjjön ide, lát s megtanulja. A pénzek ezer különféle közté feltűnik, hogy az egyik csaknem lencsenagyságu, míg a másik a mi 5 koronásunknál is nagyobb. Kérdésekre, hogy mennyi a pénzek száma, azt a feleletet kaptam: 2500 (kétezer-öttszáz.)

De ki tudna csak nagyjában is rámutatni a műipari jelleggel és művészi becsővel bíró különféle ritka tárgyak sokaságára? Ki tudná előszámolni, a finom érzékkel elrendezett érdem-érmek százait? ... Meg sem kísért, de egy természeti különlegességre, mielőtt elfeledném, rámutatok.

Láttunk egy olyan tojást, egy ide való asszony tyukja tojta, hogy az egyik végén ezen szavak olvashatók: „O Roma.“ A betűk a tojás háj milliméter vastagságu kidomborodásából alakultak ki. Az elmúlt évek egyikében tojta ezt a tojást egy tyuk. Ekkor híre futamodott, hogy egy magyar asszony tyukja olyan tojást tojt, amelyen egy ügyvéd magyarázata szerint azon felirat olvasható: „Jaj nektek oláhok.“ Ezért az oláhok szörnyen fenekedtek a magyarokra s ennek híre Bukarestbe is alhatott és onnan egy ott levő egyén kétségbeesett levelet írt szülőinek, hogy ez a dolog igaz-e, mert az oláhok felvannak bősziúve. Megírták neki, hogy legyen nyugodt, a tyukot, amelyet a tisztelendő ur megvett, mivel többet ilyen félelmet keltő felírást tojást nem tojtott, egy idő mulva tyukhusos laska kíséretében elfogyasztották. E tojás-gyűjteményben egy olyan tojás is van, amelyen a bélgitareta alakja s fekvése teljesen kivehető rajzolatban látható. Van olyan is, melynek alakja egészen a kiflipityókához hasonlít.

Ezek után a régi korban készült olyan himzések és varrottásokat mutatott az őz pap, hogy a velünk jött nők esodálkozva nézték s azoknak szépségét, művészi kivitelét s gyakorlati alkalmazhatóságát nem győzték bámulni. Jóságos papunk eközben fel felsőhajtott: „Minő más házi nevelést adnak mai napság leányainknak!“

Láttuk még, amit bizony kevés ember lát t. i. a szabad közművesek fő-pátholymesterének díszruháját.

Ekkor egy nagy csomag írást vett elő s így szólott: „Ezek mind szabadság-harcunk jelesseinek

késznek nyilatkozott a parlamenti vizsgáló bizottság előtt tettének okairól számolni.

A miniszterelnöknek semmi tudomása sem volt a dologról.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Botrány a képviselőházban. —

Olyan ülése volt jul. 29-én a magyar képviselőháznak, aminő még a népképviselői rendszer fennállása óta nem volt.

Rátkay László kezdte meg az elnöki jelentésekhez való hozzászólásával a vitát. Beszért a kassai Rákóczy-ünnepéről, annak hiányairól, a kormánynak az ünnepségről való elmaradásáról, a Rákóczi kiközösítő törvényről. Másodszor felállt szólásra Pap Zoltán. Beszéde elején ő is azon fejezte ki megbotránkozását, hogy a katonaságnak a legdicsebb magyar hadvezér, II. Rákóczi Ferenc emlékeztetésére ünnepén nem engedték meg a megjelenést. Ezután következett csak az a nagy meglepetés, melyről a függetlenségi párt oldalán már suttoztak, amelyről a képviselők nagyrésze semmit sem tudott.

Pap Zoltán kiment a Ház asztalához, arra letett egy csomó bankjegyet, mondván:

— A Ház színe elé leteszek tízezer koronát, melylyel engem meg akartak vesztegetni!

Óriási nagy riadalom támadt erre. A képviselők felállottak helyeikről, a középbe rohantak, egyik kiáltás a másikat harsogta túl.

— Ki akarta megvesztegetni? Miért akarta megvesztegetni? Mondja meg a vesztegető nevét.

— Azért akartak megvesztegetni — fejtette ki Pap Zoltán — hogy ne mondjam el mai beszédemet s egyáltalán ne vegyek részt az obstrukcióban s távozzam el legalább hat napra.

A szenvedelmek erre még jobban fellángoltak. A jobboldalon, a középben, a néppárton a padokat verték s szinte tombolás közt riadozta egyik kiáltás a másikat:

— Mondja meg, ki volt a vesztegető! Addig nem beszél meg nem mondja! Hallatlanság! Gazság!

S így tartott a tombolás mindaddig, míg Pap Zoltán el nem mondta, hogy a lélekvisárlásra szánt pénz egy egykori képviselő és lapszerkesztő, egy Diénes Márton nevű egyén hozta el hozzá, aki azonban a vesztegetőnek csak közvetítője volt. A felfordult hangyabolyához hasonlatos parlament még föl sem ocsudott az álmélkodásból, mikor felállt Lovász Márton képviselő és a „Magyarország” felelős szerkesztője s bejelentette, hogy lapjának kiadói-va-

talában ott járt Singer Arthur, a Bánffy politikáját támogató Budapesti Abenblatt című krajezáros német újság szerkesztője s egy ismeretlen megbízásból 30.000 forintot ajánlott föl arra a célra, hogy a Magyarország szereljen le az obstrukciót támogató magatartásáról.

— Hallatlan galádság! Ismét feltámadt a korrupció korszakal — kiáltották.

Az első nagy botránynak végre is azzal szakadt vége, hogy elhatározta a Ház egy tizenöt tagú parlamenti bizottság kiküldését, melynek feladata lesz a vesztegető, vagy vesztegető ok kiderítése.

Ezután következett a második botrányos eset. Felállt gr. Khuen-Héderváry miniszterelnök, hogy elterjeszse azt az indítványát, hogy a mostani napirend előtti felszólalás megszakításával a Ház törjen át ismét az indemnitás tárgya árára. A szinte forrásig izgult hangulatban azonban a miniszterelnök hiába próbálta meg szóhoz jutni. Végül is úgy gondolt magán segíteni, hogy indítványát, mely már írásba volt foglalva Szóts Pál jegyzővel az elnökhez akarta juttatni. Ezt észrevéve Rátkay László, Szóts Pál után rohant, mire kettőjük közt dulakodás támadt. Valahonnét Szóts Pál egy tentatartóval is leöntötték de végre mégis csak feljutott az elnöki emelvényre, ahol azonban Fáy István, a t. Ház egyik legerősebb szívbai embere, kikapta kezéből a miniszterelnök indítványát és azt darabokra tépte. Az a tombolás, az a harezias zaj, ami ezután történt, az szinte leírhatatlan.

Zárt ülést egyre követte a nyílt ülés, vihart a vihar s éjjeli 12 órakor Polónyi Géza beszéde után a függetlenségi pártiak elhagyták a Házat. Az ülés azonban tovább folyt. Megállapították a pénteki ülés napirendjét. Kitűzték a vesztegetések ügyében meghatározott 15 tagú parlamenti vizsgáló-bizottsága megválasztását s elfogadva a miniszterelnök indítványát, kimondták, hogy az indemnitási javaslat tárgyalását fogják folytatni. Éjjeli 1 óra és egynekor volt vége a maga nemében páratlan, 15 órás ülésnek.

A slójd (kézimunka) tanfolyam Kézdivásárhelyen.

Mult számunkban tett kijelentésünkhöz híven a tanfolyamot a következőkben ismertetjük részletesen.

A gazdasági ismétlő iskolai tanítói tanfolyam munkaterve.

I. Elméleti rész.

(Naponként 1 óra.)

A) Történeti előzmények:

A köznevelés gyakorlati tendenciái. A technikai nevelés multja nyugati nemzeteknél. Magyar pedagógusok a kézimunka tanítás mezején (Gönczy Pál, Salamon Ferenc, Szabó Endre, Dr. Verédy Károly, Láng Mihály).

B) A magyar népiskola gyakorlati követelményei:

Szellemi, erkölcsi és technikai nevelés. A magyar nép produktív feladatai. A nép széles rétegeinek technikai iskolázása. A kézimunka oktatás nemzeti jelentősége. Az alföldi népnek és a székelységnek technikai diszciplínája és a kettőnek kölcsönössége. Nagy tömegek együttes technikai diszciplínája.

C) A gazdasági ismétlő iskola:

Szellemi és erkölcsi súlya a népeletben; — technikai tendenciái. Földművelés munka, kertészeti munka; kézműves technika, gyári technika. Mezőgazdasági és ipari technika kapcsolatai. Ifjúsági egyesületek és szövetkezetek. A szövetkezés erkölcsi és gazdasági jelleme.

D) A magyar lányok gazdasági ismétlője:

A mezőgazdasági, kertészeti- és háziipari technika a serdülő lányok gazdasági iskolázása szempontjából; kiváló méltatásban részesülnek a városok élelmezésére szolgáló apró jószágoknak, kerti termékeknek (zöldség, gyümölcs) földolgozását, csomagolását, szállítását és értékesítését érintő kérdések.

E) A mezőgazdasági hizi ipar:

1. Anyaga (fa-, vesző-, éyékén-fonás seprű készítés stb. élelmi cikkek háziipari produktálása) 2. Technikája, 3. Szervezése (helyi keretek, szövetkezetek, képviselők és helyi megbízások, termelés, feldolgozás és értékesítés módjai.) Földművelésügyi miniszteri 5412. IV—11903. eln. sz. idevonatk. rendelet. 4. A mezőgazdasági háziipar az alföldön és a székely hegyvidéken.

F) A magyar porta és a magyar ház:

A magyar lakóház szerkezete, belső beosztása, arányai udvarbeli megoszlása, alaprajza szemléletes feltüntetésével, kiváló tekintettel a népi élet egészésgügyi és gazdasági követelményeire. A földművelés otthona, az iparos otthona és a tanítómester otthona. Minden tanító elkészít egy falujabeli tipikus alaprajzot.

II. Gyakorlati rész.

(Naponként hat órai tanítás idő.)

a) A népiskolai új tanterv követe elemi kézimunka főbb gyakorlatai.

b) A fámegművelés, szerszám gyakorlatai: fűrészlési gyakorlatok, vonókés gyakorlatok, gyalulási gyakorlatok, bognár késgyakorlatok, vésőgyakorlatok.

c) A fámegművelés egyszerűbb konstrukciói; szegező, enyvező és könnyebb fakötési gyakorlatok.

d) A munkásság tárgyi köre: I. játékszerek az otthon és az iskolai reáltanulmányok köre; II. a földműves otthonának szerszámtára.

NAPI HIREK.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi min. kir. miniszter Lengyel Erzsike és Karásonyi Teréz okleveles óvónőket a sepsiszentgyörgyi állami óvódához kinevezte állami óvónőkké.

— Képviselőtestületi ülés. Kézdivásárhely város képviselőtestülete július 31-én d. e. Dr. Török A. polgármester elnöklésével a tagok igen esekély érdeklődése mellett gyűlést tartott. Alig 10—12-en jöttek el a képviselő urak a gyűlésbe. Az első Tárgy Szent-Iványi M. alispán átírta volt, melyben a Potsa József főispán elhunyt alkalmából kifejezett részvétért a városnak köszönetet mond. Utána az erdélyi r. kath. státus igazgató-tanácsának azon értesítését terjesztette elő az elnök, hogy a főgimnázium építésére a város által felajánlott 12.000 koronát nem fogadhatja el a státus, mivel az részéről elfogadhatatlan feltételhez kötötten. Sajnálattal vétetett tudomásul. Az iparos tanoncziskola felügyelő bizottságának a lefolyt tanévről beterjesztett jelentését tárgyalták ezután, melyet tudomásul vettek. Az 1904. évi eskübirósági tagok összeírásához szükséges bizottságba ifj. Kupán Józsefet és Dr. Vargha Bélát, a számvizsgáló-bizottságba pedig tagokul Baló László és Nagy Dénes képviselőket választották meg. Folyó ügyek nyertek végül elintéztést.

— Slójd-tanfolyam megnyitása. Kézdivásárhelyen a „Kézimunka nevelő országos egyesület” által a vallás és közoktatásügyi, földművelésügyi és kereskedelemi miniszterek támogatásával rendezett országos slójd-tanfolyam 16 háromszékmezei gazdasági ismétlő iskolai tanítóval és az országból összejött 9 polgári iskolai tanárral, mult hétfőn reggel vette kezdetét. A tanfolyamot az egyesület ideális lelkesültségű igazgatója: Guttenberg Pál nyitotta meg rendkívül érdekes beszéddel, a mely után a k.-vásárhelyi „Paedagogiai Társaság” nevében, mely anyagilag is hozzájárult a tanfolyam létesítéséhez, Baló László alelnök üdvözölte a tanfolyam hallgatóit. A megnyitáson számos érdeklődő között a város polgármestere Dr. Török Andor is megjelent. A városban a tanfolyam iránt általános érdeklődés mutatkozik. A tanfolyamot legközelebb gróf Teleki Sándor, az egyesület elnöke s a miniszteriumok képviselői is meg fogják látogatni.

— Áthelyezések. Orbai Dénes bereczki r. k. segédlelkész Marosvásárhelyre, Oláh Dániel baróthi segédlelkész Bereczkbe, helyettesített át és Korbuly Ignác ujmisés pap Baróthra segédlelkésznek nevezetett ki.

— Halálozás. Egy lelkiismeretes, buzgó és jó tanító korai haláláról vettük és őszinte részvéttel közöljük a következő gyászjelentést: „Alólirottak megtört szívvel tudatjuk, hogy a forrón szerető férj.

gondos édes apa, szerető testvér, vő, rokon: Molnár Rafael teleki ev. ref. énekesvezér és községi tanító életének 55-ik, boldog házassága 34-ik, tanítóskodásának 37-ik évében Teleken folyó év és hó 29-én d. e. 5 óraker hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogult hült tetemei folyó hó 31-én d. u. 2 óraker tartandó gyászszertartás után fognak a teleki egyh. község sírkertjébe örök nyugalomra helyeztetni. A közügy terén végzett terhes munka után legyen nyugalma esendes, emlékezete áldott! Telek, 1903. július hó 29-én. Molnár Rafaelné szül. Málnási Jusz-tina, szerető neje. Özv. Vajna Józsefné szül. Molnár Póli, Imre, Zsuzsika, Ilona, Márka, Ida és István, gyermekei. Póli, Albert, Károly, Zsuzsanna, Julia, Lina és Gábor, testvérei. Eperjessy István, veje. Málnási Ferenc ev. ref. lelkész és neje szül. Kovács Anna, apósa és anyósa. A temetés nagy rész-vétellel történt a pénteken Tanítótársai nagy szá-mal vettek részt s az orbai járási tanítói nevében, melynek a boldogult hosszas időközön át hűséges pénztárosa volt. Biro Béla köri elnök mondott meg-hatód, érzékeny beszédet. Ádás emlékére!

— **25 éves jubileum.** Kézdipolyáni Rettogi József eszterleki plebános pappi szenteltetésének 25 ik évfordulója alkalmával múlt szombaton szép jubilumi ünnepséget rendezett a kézdi-orbai esperes kerület papja. Alig 1—2 kivételével testületileg keresték föl az érdemes jubiláns lelkészt a nevezett napon s együttesen fejezték ki Balázs Ferenc esperes vezetése alatt szerencsekívánataikat. D. e. 10 óraker a jubiláns plebános Balogh Ignác száraz-pataki és Kalit Ferenc eszterlátoni plebánosok segéd-lettével hálaadó szent misét mondott, mely közben a szentferenczrandi papnövédek P. Leonhard vezetésével szép kardalokat adtak elő. Balázs Fe-rencz, az ékes-szavu torjai esperes plebános pedig magasröptű alkalmi beszédében méltatta a jubiláns 25 éves múltját. Misé után a jubiláns házánál mintegy 60 terítékű gazdag lakoma volt, melyen számos felköszöntő hangzott el a püspökre, az es-peresre, de különösen az érdemes jubilánusra.

— **Gondnokság alá helyezések.** A kézdívá-sárhelyi kir. törvényszék felesernátoni Rákosi Ká-

rolyi és bereczki Beke Ferencné sz. Juga Máriát elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte

— **Megszökött a katonaságtól.** Kozmán György, bereczki illetőségű, 1902-ben besorozott baka a brassói 2-ik gyalogrezrednél, rettenetesen félt a ka-tonaélettől s bár majdnem 10 hónapot már kitöltött a 3 évből, a napokban Brassóból ismeretlen helyre megszökött. A kézdi járási főszolgabíróság körözi.

— **Letört virág.** Egy bájos és kedves ifju leány korai elmúlásáról ad hírt egy gyászjelentés. Kádár Irénke, a sepsiszentgyörgyi tanítónőképzőinté-zet III-ad éves jeles növendéke, Kádár Lajos, labor-falvi ny. áll. tanító ifju leánya, f. hó 26-án alig 17 éves korában, hosszas súlyos betegség után szülői házánál elhunyt, örök, mély bánatot hagyva hátra szerető családjának. Legyen álma édes.

— **Hatalozás.** Pávai Csia Károly földbirtokos neje szül. márkus Deig Veroná, egy derék jó szé-kely asszony, életének 61-ik, házassága 37-ik évében jul. 26-án, jobb létre szenderült. Az elhunytat, kit terjedelmes nagy család, köztük Perényi Ferenc nagyfiai járásbíró és neje gyászol, jul. 28-án d. u. 2 óraker helyezték örök nyugalomra Páván a családi sírboltba. Béke poraira.

Közönség köréből.*)

A függő termést a községi előljárásság lefoglaltathatja-e?

(Nyílt Válaszul, Mathé György, tanfolyamot vég-zett okleveles jegyzőjelölt urnak Bereczkben.)

F. év augusztus hó 27-én Bereczk nagy községben, a közöttünk felmerült közigazgatási eszmecserék alkalmával, ön azt állította, hogy közigazgatási végre-hajtás útján, az előljárásságnak jogában áll a függő termést is lefoglalni anélkül, hogy erre nézve felsőbb hatóság beavatkozása válna szükségessé. Ön ezen állításáról sajátkezüleg aláírt nyilatkozatot is állított ki.

*) E rovatban foglalt közleményekért a felelősség a be küldőt terheli. Szerk.

Eszmecsérénk rendjén, az ön állításainak meg-cáfolására szolgáló adatokkal nem rendelkezhettem s ezért csak most szolgálhatok önnek azon válas-zsal, a melyre magamat köteleztem.

Az ön álláspontját halomra dönti az 1883. évi november hó 26-án 73662. számú E mell. pénzügy-miniszteri utasítás 36. §-sa; a mely így szól:

A függő termésre intézendő végrehajtásoknál a következő eljárás követendő.

Az érvényben álló magánjogi törvények szerint a föld termése mindaddig az ingatlan álladékat képezi, míg a földtől el nem választatik; minthogy azonban a végrehajtási eljárásról szóló 1881. LX. t.-cz. 211. és 212. §§-ai szerint az ingatlan haszon élvezetére (függőtermésre) is vezethető a végrehajtás, e sza-rint a függő termésre a végrehajtást az 1883. XLIV. t.-cz. 77. §-a értelmében a közigazgatási bi-zottság rendeli el és fogantatosítás végett a tisztí ügyészt keresi meg. (Lásd ezen utasítás 89. §-át.

Ezekből beláthatja ön tévedéseit a mi nagyon emberi dolog, s éppen ezért, hogy jövőre ovatosabb legyen állításaiban, fogadja el a következő tanács-adásamat.

1. Nehesse magával el azt, hogy a jegyzői tanfolyamnak kitűnő sikerrel való végzése által a községi közigazgatásban s különösen a tételes törvények gyakorlati végrehajtásában a szükséges is-meretek megszerzése is elvan tulajdonitva.

2. A büntető jogi esetek analízálása helyett a tételes törvények alapján kiadott miniszteri utasítá-sok és szabályok tanulmányozására fektesse a főszlyt, mert a községi közigazgatásban erre és nem a bünt-ető jogi esetek ismérveinek tanulmányozására van szükség.

3. Egy kitüntetéssel vizsgázott jegyzői jelöltnek még nem szabad annyira elragadtatnia magát, hogy 1/4 századon át körjegyzői pályán működő emberrel szemben a saját állításainak csallhatatlanságáról írásbeli nyilatkozatot is adjon. Mert a szerény-séggel parosult tudást czéggérnélkül is elsöztük ismerni.

Lemhényben, 1903. július 29-én.

Szánthó Károly.
jegyző

HIRDETÉSEK

1920—903. Sz. tkvi.

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíróság, mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bogdán Ferenc végrehajtónak Do-nát Ferenc végrehajtást szanvelő el-teni 60 korona tőkekövetelés és já-rulékaí iránti végrehajtási ügyében a kézdívásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíróság) ter-ületén levő, s Szőrcse község hatá-rán fekvő, a szőrcse 91. számú tjkvben foglalt 239., 240., 241. hrsz. ingatlanra 70 K., a szőrcse 604. sz. tjkvben fog-lalt 1416 hrsz. ingatlanra 100 K., 1418. hrsz. ingatlanra 85 K., az 1907. hrsz. ingatlanra 27 K., az 1910. hrsz. in-gatlanra 40 K., a 2712., 2713., 2714/1., 2715/1. hrsz. ingatlanra 182 K., a 2981. helyrajziszámú ingatlanra 74 K., a 3115. hrsz. ingatlanra 77 K. összesen az árverést 1542 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elren-delte és hogy a fentebb megjelölt in-gatlanok az 1903. évi szeptember hó 1-ső napján délelőtt 9 óraker Szőr-cse község házáánál megtartandó nyil-vános árverésen a megállapított ki-kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal

számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igaz-ságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. j.-bíróság, mint tlkvi hatóság.

Kelt Kovásznán, 1903. évi április hó 16-án.

Száva Jakab,
kir. aljbíró.

Sz. 5073/1903.
tlkv.

Hirdetmény.

Szentkatolna község telekkönyve birtokszabályozás következtében át-alakított és ezzel egyideűleg, azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. XXIX. t.-cz. az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-ezikiek a tényleges birto-kos tulajdonjogainak bejegyzését ren-delik, az 1902. évi XXIX. t.-ezikben sza-bályozott eljárás a telekjegyzőkönyv bejegyzések helyesbítésével kapcsola-tosan fogantatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján ideértve a §§-oknak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-aiban

és az 1891. XVI. t.-cz. 15 §-a) pont-jában foglalt kiegészítéseit is valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §. és az 1891. XVI. t.-cz. 15 §-b) pontja alap-ján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §. alapján történt tör-lések érvénytelenségét kimutathatjuk, e végből törlési keresetüket hat hó-nap alatt vagyis az 1904. február 15-ik napjáig bezárólag a tlkvi ható-sághoz nyujtsák be, mert az ezen meg-nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, ki idő-közben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ának esetei-ben ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §§-ai-ban foglalt kiegészítéseit is a tényle-ges birtokos tulajdonjogának bejegy-zése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagy is 1904. évi február 15-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg-nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondá-suk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik a telek-könyvi átalakítása tárgyában tett in-tézkedések által, nem különben azok kik az 1. és 2. pontban körülírt esete-ken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. sze-rinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert

nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve érzik, ideértve azo-kat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-alap-ján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásu-kat tartalmazó kérvényüket a telek-könyvi hatósághoz hat hónap alatt vagy is 1904. évi február hó 15-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert e meg-nem hosszabbítható záros határ-idő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jó hiszemű harmadik személy irányában többé nem érvényesíthetik, az említett jegy-zések pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilván-könyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszer s mind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóság-nál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint tlkvi. hatóság.

Kézdívásárhely, 1903. június hó 9-én.

(156. 1—3.)

Eleke,
kir. trvszéki bíró.

Sz. 397—903. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1903. évi V. 213/1 sz. végzése következtében Dr. Balogh Vendel kézdivásárhelyi ügyvéd által képviselt, Nagy Ferenc szeszgyáros, kézdivásárhelyi lakos javára, Dénes György s trsai lemhényi lakosok ellen 2510 kor s járuléka erejéig 1903. évi június hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 852 kor-ra becsült következő ingóságok u. m.: ökrök, hordó, szekerek és összes házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíró 1903. évi V. 213/1. számú végzése folytán 1279 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1902. évi november hó 22-ik napjától járó 6 szá-

zalékos kamatai, $\frac{1}{3}$ százalék váltó díj és eddig összesen 101 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított, valamint a még felmerülendő költség erejéig Lemhény községhezátal, esetleg a helyszínen leendő eszközlésére 1903. évi augusztus hó 3-ik napjának d. e 9 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsárion alul is elfognak adatni.

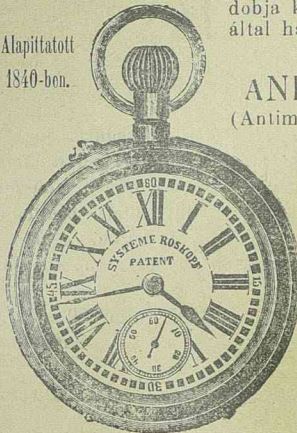
Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhely, 1903. évi július hó 23. napján.

(157. 1—1.) **Mánya Ágoston,**
kir. bírósági végrehajtó.

Teljesen ingyen

Alapított
1840-ben.

dobja ki a pénzét, ha értéktelen utánzatok által hagyja magát elámitani. Az én valódi amerikai Nickel

ANKER-ROSKOPF-ÓRÁM

(Antimagnetique) szabadalmazott Email-számlappal, itt látható minta szerint 36 órai járással egyedül. Kiváló ellenálló képessége, valamint pontos járása által a legkedveltebb és a létező legjobb strapa óra. Különösen ajánlható tiszteteknek, vasuti hivatalnokok, csendőrség, pénzügyőrség, kalauzok, gépészek és mindazok részére kik egy erős, megijezhető és tartós órát akarnak. Ara egy szép nickel lamerezal és tokkal együtt csak

6 KORONA

3 évi jótállással. 3 darab vételénél
CSAK 5 KORONA.

Nem megfelelés esetében kicserélem, vagy a pénzt visszadom.
Szétküldés az I. amerikai órágyárak vezérképviselete által

BÖHNEL MIKSA, órás

BÉCS, IV., Margaretenstrasse 48/83
a cs. kir. állami hivatalnokok szállítója.

Óvás: Kereskedők Roskopf-órákat pléh tokkal és imitált papír-Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 frt 75 kr. és megjegyzem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem órás. Az én óráim finom szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs fenti czéggjegyzéssel ellátva, utasítunk, határozottan vissza.
(142. 5—10.)

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint községi előljáróságok részére úgy készpénzért, mint részletfizetésre kapható

butorraktáromban

Kézdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezés, ruha- és étesszékény, szalon- és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény továbbá: magas, félmagas, háttas és heverő divány, garnitúra, matracz, fali és toalett tükör, nád és, préselt ületű hajlított szék, ablak carnis, stb. melyeket olcsó árak mellett becsátok szíves rendelkezésre.

Tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.

K. CSISZÁR JÓZSEF

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, miszerint a már 50 év óta fennálló vas- és fűszer üzletemet a mai nap **SZABÓ LAJOS** urnak eladtam, a ki azt:

K. CSISZÁR JÓZSEF
UTÓDA
SZABÓ LAJOS

ezég alatt fogja tovább folytatni.

Betegségem kényszerített üzletemtől, üzletársaimtól és a m. t. vevőimtől megválni s midőn ezt a n. é. közönség tudomására hozom, nem mulasztatom el úgy üzletársaimnak, mint t. vevőimnek köszönetemet azon kéresem kíséretében nyilvánítani, miszerint a bennem helyezett bizalmat utódomra, Szabó Lajos urra is átruházni méltóztassék.

Kiváló tisztelettel:

K. Csiszár József.

(155. 3—6)

Hivatkozással a tuloldali közönségre, van szerencsém tudomására hozni, miszerint a már 50 év óta fennálló **K. Csiszár József** — azelőtt **C iszár Mihály** — ur vas- és fűszer üzletét mai nap megvettem, s azt törvénszerűleg bejegyzett:

K. CSISZÁR JÓZSEF
UTÓDA
SZABÓ LAJOS

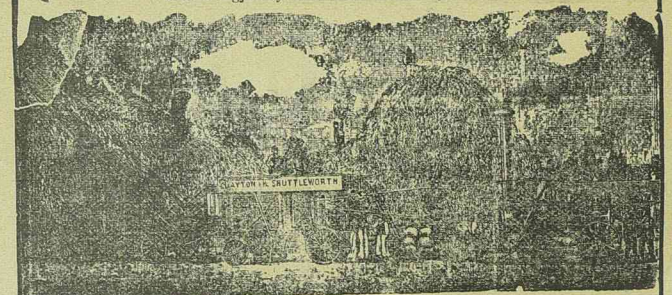
ezég alatt fogom tovább folytatni.

Harmizekét évi működésem a brasói Kammer és Jekelius cégnél mint üzletvezető, utazó és utóbbi nyolcz évből czéggjegyzős gematalszerzett tapasztalataim folytán — valamint a megfelelő forgalmi tőkével rendelkezve, szabadon reméltem, hogy egy a bennem helyezett bizalomnak, min: a mélyen tisztelt közönség igényeinek minden tekintetben a legpontosabban fogot megfelelni.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását és az elődomben helyezett bizalma átruházását kérve;

vagyok kiváló tisztelettel:

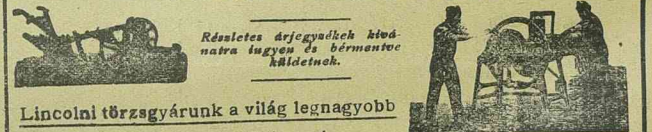
K. Csiszár József utóda
SZABÓ LAJOS

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-úton 63. sz.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 és 12 lóerőig, szalmabazsalgók, továbbá járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

2- és 3-vasú okék és minden egyéb gazdasági gépek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, répvágók, kukorica-morcsolók, darálók, 6-16-malmok, egyetemes asztal-ekék.

(122. 4—18.)

Hirdetések jutányos áron felvételnek
e lap kiadóhivatalában.